

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY
ZŠ A MŠ VYSOKÉ POPOVICE

Čj.: ZŠ/2025/037

J. A. Komenský: „Nemůžeme děti všechno naučit, ale můžeme všechny učinit šťastnými“.

1. Identifikační údaje

Název školy:

ZŠ a MŠ Vysoké Popovice, okres Brno – venkov příspěvková organizace

Adresa školy:

Vysoké Popovice 188, 66484

Jméno ředitele:

Mgr. Zdeněk Kříž, Ph.D.

Vychovatel: Marek Šnorich

Kontakty:

Mgr. Zdeněk Kříž, Ph.D. +420 775 677 396

+420 724 559 612

Základní škola a družina: +420 777 560 948

E-mail: zs@vysokepopovice.cz

Web: <https://www.vysokepopovice.cz/>

IČO: 75081521

Datová schránka: v57mi7a

Číslo účtu: 35-4484830227/0100

Zřizovatel:

Obec Vysoké Popovice

Vysoké Popovice 35, 66484

Telefon: pevná linka: 546 450 201

fax: 546 450 201

Web: <http://www.vysoke-popovice.cz>

E-mail: obec@vysoke-popovice.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2025

Podpis ředitele:

Razítko školy:

2. Charakteristika školní družiny

Školní družina je zřízena dle zákona č. 561/21004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání a řídí se dle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

Realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo samotnou výuku. Vychovatel naplňuje volný čas žáků hodnotným způsobem, obohacuje je o nové poznatky a dovednosti z různých oblastí. Rozvíjí jejich schopnosti a nadání. Pomáhá upevňovat kolektiv a vztahy mezi žáky. Dbá na střídání práce a odpočinku a umožňuje i přípravu na vyučování. Pomáhá rozvíjet potřeby žáků v oblasti psychohygieny. Věnuje se hrám, pohybovým aktivitám, praktickým činnostem atd. Zajišťuje žákům základní potřeby a bezpečnost. Rozvíjí schopnost organizovat si svůj vlastní čas a osvojování vhodných forem komunikace vrstevníky a dospělými. Žáci se učí dodržovat stanovená pravidla, rozvíjí odolnost a vytrvalost, respekt a toleranci a překonávání překážek. V rámci neformálního vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence, oborové vědomosti, dovednosti. Snaží se prohlubovat spolupráci s rodiči.

Práce školní družiny je zcela samostatnou oblastí výchovně - vzdělávací činnosti a řídí se specifickými požadavky a pravidly pedagogiky volného času.

Ve školní družině je jedno oddělení s kapacitou 30 žáků od 1. – 4. ročníku ZŠ. Navštěvují ji jen žáci naší školy.

Žáky první třídy si vychovatel přebírá v 11.45 hod. Ostatní žáci odcházejí do školní družiny dle rozvrhu. Provoz družiny je ukončen v 16.30 hod.

Zájmové vzdělávání ve školní družině poskytujeme po dobu 10 měsíců – po dobu trvání školního roku.

Vedoucí zájmových kroužků, pořádaných v rámci budovy školy, si vyzvedávají žáky v místnosti školní družiny.

Z družiny odchází žáci dle času uvedeného na přihláškách do školní družiny nebo dle aktuálních zpráv od právních zástupců žáků.

Každé pololetí se zákonní zástupci žáků podílí na zajištění provozu školní družiny platbou za pobyt žáka ve ŠD.

Přihlášení, odhlášení, vyloučení žáka ze ŠD se řídí Řádem školní družiny.

3. Materiální a prostorové podmínky

Školní družina je umístěna v podkroví budovy školy. Má jedno oddělení v místnosti sousedící se školní jídelnou. Celý prostor byl v roce 2024 nově zrekonstruován a částečně vybaven novým nábytkem. Je rozdělen na část hrací s kobercem a část pracovní se stoly a židličkami. Vybavení se doplňuje dle potřeb žáků. Využíváme ho i v rámci dopolední výuky. K dispozici máme dvoje klávesy a televizi. Školní družina využívá i prostory na cvičení v přízemí budovy školy. V rámci družiny chodí žáci na hřiště u školy a na procházky po okolí školy.

4. Bezpečnost žáků

Žáci jsou na začátku, v průběhu i na konci školního roku seznamováni s možnými riziky ve škole, ve dnech volna, o prázdninách, na komunikacích, při sportech ... Viz školní řád a Řád ŠD. O proškolení žáků se vedou zápisy v třídní knize. Dbáme na bezpečnost fyzickou, sociální i emocionální.

Podmínky bezpečnosti jsou dány vnitřními předpisy platnými pro všechny úseky školy. Vychovatel je povinen absolvovat proškolení spolu s ostatními zaměstnanci školy.

5. Náplň školní družiny

Náplň školní družiny je rozdělena do činnosti odpočinkové, sebevzdělávací, výtvarné, literárně dramatické, tělovýchovné, hudební a přírodovědné. Kromě těchto činností mají žáci dle zájmu možnost navštěvovat tyto kroužky a to jedenkrát týdně:

- Sportík
- Flétna
- Keramika

Denní činnosti vychází z týdenní skladby zaměstnání a jsou rozdělené na odpočinkovou činnost (stolní a společenské hry, hry se stavebnicemi, volné kreslení, omalovánky, poslech písní, pohádek, četbu z dětských časopisů, knih, modelování ...

Rekreační činnost je spojena především s pobytem venku nebo v tělocvičně, sportovní činnosti, hry, soutěží apod.

6. Cíle vzdělávání

Naplnují obecné cíle vzdělávání.

- rozvoj tvořivého myšlení a osobnosti žáka
- respektovat individuální schopnosti a potřeby žáka
- rozvoj mezilidských vztahů a řešení problémů
- otevřená komunikace a sebeovládání
- spolupráce, tolerance, vstřícnost a respekt
- základní pravidla společenského chování
- logické uvažování
- sebehodnocení
- vyjádření svého názoru
- kladný vztah k pohybu a přírodě
- chování k vybavení školní družiny a spolužákům
- kompetence k učení – dokončení práce
- poznávání různých materiálů
- prezentace výsledků práce žáků

7. Formy a metody práce

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné, vzdělávací, individuální, příležitostní, spontánní a zájmové činnosti. Dále akcemi konanými školou a dalšími aktivitami. Pravidelnou docházkou. Základním prostředkem je hra založená na zážitku účastníků.

- aktivizační a didaktické metody
- odpočinkové a relaxační činnosti
- zájmové a tvořivé činnosti
- komunikační metody
- dramatická výchova
- spontánní aktivity
- zájmové a tvořivé činnosti
- vycházky do okolí
- manipulační činnost
- dobrovolnost

8. Klíčové kompetence

- kompetence k učení – využívá získané informace, pozoruje a experimentuje
- kompetence k řešení problem – samostatně vyřeší problém, nenechá se odradit nezdarem, vyhledává informace k řešení problému
- kompetence komunikativní – umí se vyjádřit mluveným slovem, vyjádřit svůj názor, vede dialog, pracuje s informacemi, spolupracuje s ostatními
- kompetence sociální a personální - kolektivní spolupráce, jednání s vrstevníky a s dospělými, ohleduplnost k okolí, hygienické návyky
- kompetence občanské – respekt druhých, respektuje odlišnosti druhých, vnímá tradice, historii a kulturu, uvědomuje si hodnotu majetku
- kompetence pracovní a činnostní – používá bezpečně pomůcky a vybavení, váží si práce ostatních, reaguje na potřeby a pomoc druhých, ohleduplný k druhým, umí dokončit a vyhodnotit svou i práci druhých

9. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům s těmito potřebami je věnována individuální péče a společný postup. Spolupracujeme s výchovným poradcem, rodiči, třídním učitelem a PPP. Posilujeme kladné vlastnosti těchto žáků. Respektujeme možnosti a schopnosti žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a umožňujeme začleňování do volnočasových aktivit vhodných pro rozvoj jeho osobnosti.

Pro rozvoj talentovaných jedinců nabízíme doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu.

10. Evaulace

Vnitřní evaluace probíhá na úrovni ŠD. Provádí je vychovatel se žáky průběžně po skončení činnosti. Hodnocení provádí i sami žáci, což je vede i k sebehodnocení.

11. Vzdělávací oblasti

Vycházíme z Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Zaměřujeme se na výstupy vzdělávací oblasti „Člověk a jeho svět“ s důrazem na kraj, ve kterém žijeme:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitost přírody
- Člověk a jeho zdraví
- Umění a kulturu

ZÁŘÍ – NAŠE ŠKOLA, NAŠE DRUŽINA

- zahajujeme nový školní rok a vítáme nové školáky
- vzájemně se seznamujeme (děti i pan vychovatel), vytváříme pravidla naší družiny
- seznamujeme se s prostory školy, družiny a řádem školní družiny, dbáme na bezpečnost
- hrajeme společné seznamovací hry pro navázání kamarádství
- objevujeme naši školu – vydáváme se na průzkum chodeb a učeben

Celoakce ŠD: *Vzpomínky na prázdniny* – výtvarná dílna, kde děti kreslí a představují zážitky z letních prázdnin

ŘÍJEN – BAREVNÝ PODZIM

- povídáme si o podzimu a všem, co k němu patří (počasí, padající listí, podzimní svátky a tradice)
- podnikáme podzimní vycházky do okolí – pozorujeme barevné listí, sbíráme přírodniny (šíšky, kaštiny, listy) pro další tvoření
- tvoříme podzimní výzdobu družiny z nasbíraných přírodnin
- vyrábíme a malujeme draky různých tvarů a velikostí, při vhodném počasí je venku pouštíme

Celoakce ŠD: *Strašidelná dílna* – Vyrábění veselých strašidel z papíru a přírodních materiálů (halloweenské tvoření)

LISTOPAD – PLÍSKANICE ZA OKNY

- povídáme si o zdravém životním stylu: co jíme, jak posilovat imunitu v sychravém počasí (vitamíny, otužování)
- učíme se základům první pomoci a bezpečnosti – jak pomoci sobě i kamarádovi v případě úrazu
- když je venku nevlídno, hrajeme deskové a společenské hry v herně, luštíme hádanky a kvízy
- trénujeme paměť a postřeh – společně si vyrábíme vlastní pexeso a soutěžíme ve dvojicích

Celoakce ŠD: *Turnaj o pexesového krále a královnu* – celodružinová soutěž ve hře pexeso, vyhlášení nejlepšího hráče a hráčky

PROSINEC – ČAS SPLNĚNÝCH PŘÁNÍ

- těšíme se na Mikuláše – připravujeme si mikulášské besídky, vyrábíme masky čerta a anděla, soutěžíme a hrajeme tematické hry
- vyprávíme si o vánočních zvycích v našich rodinách a o tom, co si přejeme najít pod stromečkem
- vyrábíme vánoční přáníčka, drobné dárky a ozdoby; společně zdobíme stromeček a výzdobu v družině
- užíváme si předvánoční atmosféru – zpíváme koledy, posloucháme vánoční pohádky, připravujeme malé pohoštění

Celoakce ŠD: *Vánoční besídka* – společné posezení u stromečku, kde si děti předají přání a vystoupí s připraveným programem (koledy, scénky)

LEDEN – PANÍ ZIMA KRALUJE

- sdílíme zážitky z vánočních prázdnin a pochlubíme se, jaké dárky nás potěšily
- připomínáme si tradici Tří králů na začátku ledna
- pozorujeme zimní přírodu – učíme se poznávat stopy zvířat ve sněhu, sypeme ptáčkům do krmítek
- užíváme si sněhové nadílky: stavíme sněhuláky, bobujeme, koulujeme se (přitom dodržujeme bezpečnost při zimních hrách)
- když mrzne, vyrábíme ledové ozdoby (např. z barevné vody) a dáváme je ven pozorovat, jak zdobí okolí
- při nepříznivém počasí sportujeme v tělocvičně a hrajeme kolektivní hry uvnitř pro udržení kondice

Celoakce ŠD: *Družinová Superstar* – pěvecká soutěž talentů školní družiny (děti zpívají své oblíbené písničky a porota vybere vítěze)

ÚNOR – ZIMNÍ HRÁTKY

- pokračujeme v zimních radovánkách – soutěžíme ve stavění originálních sněhových soch a pevností (pokud nám počasí dopřeje sních)
- připravujeme se na masopustní karneval – povídáme si o lidových tradicích Masopustu a vyrábíme si vlastní karnevalové masky
- věnujeme se tématu „lidé kolem nás“ – povídáme si o naší rodině, povolání rodičů a o tom, čím bychom chtěli být, až vyrosteme
- v dlouhých zimních odpolednech také odpočíváme – relaxujeme při hudbě a četbě, malujeme a zpíváme si pro radost

Celoakce ŠD: *Karneval* – tradiční veselý odpoledne v maskách, plné tance, soutěží a her v duchu masopustního reje

BŘEZEN – JARO ŤUKÁ NA VRÁTKA

- vítáme první jarní dny – všímáme si, jak se příroda probouzí (rašící tráva, první květiny, návrat ptáků) a symbolicky se loučíme se zimou
- učíme se poznávat mláďata zvířat – povídáme si o tom, která zvířátka se rodí na jaře a jak se o ně pečuje
- připomínáme si, že březen je měsíc knihy – čteme si oblíbené pohádky, povídáme o knihách, které máme rádi, a vyrábíme si veselé záložky do knih

Celoakce ŠD: *Tvoříme příběhy* – literární a výtvarná dílna, kde děti vymýšlejí vlastní pohádky nebo komiksové příběhy a prezentují je kamarádům

DUBEN – CESTA NENÍ HŘIŠTĚ

- slavíme Den Země – povídáme si, jak můžeme chránit přírodu kolem nás; učíme se třídit odpady a šetřit vodou, společně uklízíme okolí školy
- připravujeme se na Velikonoce – seznamujeme se s jarními zvyky a tradicemi (pomlázka, koledy), barvíme vajíčka a vyrábíme velikonoční dekorace
- dopravní výchova – učíme se pravidla bezpečnosti venku: jak se chovat na ulici a na hřišti, co znamenají základní dopravní značky, procvičujeme správné přecházení silnice a bezpečnou jízdu na kole či koloběžce

Celoakce ŠD: *Slet čarodějnic* – zábavné odpoledne na konci měsíce ve znamení „pálení čarodějnic“ (tvoření kouzelnických klobouků, malá soutěž o nejhezčí čarodějnici, opékání špekáčků na ohni)

KVĚTEN – PŘÍRODA HRAJE BARVAMI

- povídáme si o rozkvétající přírodě – poznáváme jarní květiny, učíme se jejich názvy a jaký mají význam pro hmyz
- tvoříme a malujeme jarní krajinu – využíváme všechny barvy, které kolem sebe v přírodě vidíme (louky, duhu, květiny)
- chystáme překvapení ke Dni matek – vyrábíme pro maminky přáníčka, drobné dárečky nebo malujeme portréty, povídáme si o tom, jak můžeme rodičům pomáhat

Celoakce ŠD: *To jsem já!* – každé dítě si připraví malou prezentaci nebo výstavku o sobě (oblíbené věci, koníčky, úspěchy) a představí ji kamarádům v družině

ČERVEN – CESTOU NECESTOU

- povídáme si o výletech – kam můžeme vyrazit o prázdninách, co bychom chtěli vidět a zažít
- sdílíme zkušenosti z cest – které výlety nebo místa se nám líbily, co jsme poznali nového
- povídáme si, kde všude můžeme potkat nového kamaráda (na táboře, na dovolené, u babičky na vesnici) a jak si najít nové přátele
- uklízíme a třídíme hračky, stavebnice a výtvarné potřeby v družině; dáváme vše do pořádku před koncem roku
- společně hodnotíme uplynulý školní rok – co se nám povedlo, na co jsme pyšní, v čem budeme příště pokračovat
- před odchodem na prázdniny si připomínáme zásady bezpečnosti (na koupališti, v přírodě, při sportu) – bezpečné prázdniny jsou pro nás na prvním místě

Celoakce ŠD: *Mapa dobrodružství* - Na závěr školního roku děti společně vytvoří velký plakát – mapu, která znázorní jejich cestu družinou během celého roku. Každé dítě přispěje obrázkem, symbolickým znakem nebo krátkým vzkazem, co pro něj bylo v družině nejzajímavější a nejhezčí. Všechny příspěvky se spojí do jedné společné „mapy dobrodružství“, která se vyvěsí v herně jako vzpomínka na celý rok.

PRAVIDELNÉ MĚSÍČNÍ ČINNOSTI

- Bezpečnost: před každou činností v družině si připomínáme pravidla bezpečného chování
- Hygiena a slušné chování: dodržujeme správné hygienické návyky, učíme se stolování a prosociálnímu chování (pozdravit, poděkovat, pomoci mladšímu)
- Pobyt venku: pokud to počasí dovolí - trávíme čas na čerstvém vzduchu (hřiště, školní zahrada, les,...) – dbáme na dostatek pohybu i odpočinku
- Přátelské vztahy: posilujeme kamarádské vztahy v kolektivu, učíme se spolupráci, toleranci a ohleduplnosti k sobě navzájem
- Respekt k druhým: vedeme děti k ohleduplnosti ke starším lidem a kamarádům s handicapem, učíme se, jak pomoci slabším
- Ochrana přírody: průběžně zařazujeme ekologickou výchovu – třídíme odpad v družině, staráme se o pořádek a zeleň v okolí školy
- Spolupráce s rodinou: komunikujeme s rodiči, zapojujeme je do akcí družiny a zdůrazňujeme význam rodiny pro spokojený rozvoj dětí